

**WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA  
Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH****Uwagi ogólne****Wynagrodzenia**

**1. Wynagrodzenia** obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, a ponadto w tabl. 2 i 4 nie obejmują pracowników fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencji-prowizyjne, honoraria.

**Do wynagrodzeń osobowych** zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (prześcieżki, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

**2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne)** przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,

**WAGES AND SALARIES.  
SOCIAL SECURITY BENEFITS****General notes****Wages and salaries**

**1. Wages and salaries** include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data do not include wages and salaries of employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety, moreover in tables 2 and 4 do not include employees in foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

**Personal wages and salaries** comprise, i.e.: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

**2. The average monthly (nominal) wages and salaries** per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in co-operatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,

— honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika, wprowadzonymi ustawą z dnia 13 X 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 z późniejszymi zmianami).

## Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, którym dysponuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Dane nie obejmują emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych.

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Emerytalno-Rentowego, którym dysponuje Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z obu tych funduszy.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;

— *fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television program producers.*

*Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.*

3. *Data regarding wages and salaries are given in gross terms, i.e. including deductions for personal income taxes and also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) introduced with the Law on the Social Security System, dated 13 X 1998 (Journal of Laws No. 137, item 887 with later amendments).*

## Social security benefits

1. *Information regarding retirement pay and pension benefits (excluding farmers) concerns benefits financed from the Social Insurance Fund of the Social Insurance Institution.*

*Data not include retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of international agreements.*

*Information regarding retirement pay and pension benefits for farmers concerns benefits financed from the Pension Fund of the Agricultural Social Insurance Fund as well as from the Social Insurance Fund, in the case of farmers who are authorized to receive benefits from both of these funds simultaneously.*

2. *Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement pay and pensions:*

- 1) *employed persons;*
- 2) *outworkers;*
- 3) *members of agricultural producers' co-operatives and agricultural farmers' co-operatives;*
- 4) *persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;*
- 5) *persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);*
- 6) *clergy;*

- 7) żołnierze zawodowi;
- 8) funkcjonariusze: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej;
- 9) rolnicy indywidualni;
- 10) inwalidzi wojenni i wojskowi oraz kombataneci.

**3. Świadczenia emerytalne i rentowe** (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

**4. Świadczenia emerytalne i rentowe** obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych). Od 1995 r. świadczenia nie obejmują zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych wypłacanych emerytom i rencistom na członków ich rodzin.

**5. Dane dotyczące przeciętnej miesięcznej emerytury i renty** obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

**6. Dane o przeciętnych świadczeniach emerytalno-rentowych** podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

- 7) *professional soldiers;*
- 8) *the Police, Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency, Border Guard, State Fire Department and Penitentiary Staff functionaries;*
- 9) *farmers;*
- 10) *war and military invalids as well as combatants.*

**3. Retirement pay and pension benefits** (also paid due to accidents at work and job-related illnesses) include:

- 1) *retirement pay;*
- 2) *pensions resulting from an inability to work;*
- 3) *family pensions.*

**4. Retirement pay and pension benefits** include the amount of benefits due (current and compensatory). Since 1995 benefits do not include family and nursing benefits paid to persons receiving retirement pay and pensions for their families.

**5. Data regarding the average monthly retirement pay and pension** are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

**6. Data regarding average retirement and pension benefits** are given **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.